

μετά πόσας εκατονταετηρίδας από τῆς ιδρύσεως αὐτοῦ καὶ ὁποίας περιπετειᾶς ἀφίκετο τέλος εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀκμῆς, καθ' ἣ ἠδυνήθη νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν καθόλου ἐπιστήμην καὶ διὰ τῆς συμβολῆς αὐτοῦ εἰς τὴν πρόοδον αὐτῆς νὰ συντελέσῃ. Ἴσως ὁ ἀναγνώστης εὖρῃ σημεῖα τινὰ συμπίπτοντα εἰς ἀμφοτέρω τὰ ἰδρύματα ταῦτα. Οἱ ἰδρυταὶ ἀμφοτέρων, κοινὴν ἔχουσι τὴν καταγωγὴν ἔλκοντες τὸ γένος ἐκ τοῦ αὐτοῦ Βαυαρικοῦ οἴκου τῶν Οὐτελσβαχιδῶν. Ὅπως ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς τῆς συστάσεως τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ἐιδελβέργης ὑπῆρξεν ἵνα χρησιμεύῃ ὡς ὑψηλὴ σκοπιὰ τῆς θρησκείας, οὕτω καὶ τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον ἰδρύθη ὅπως ἡ ἠκρόπολις τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Μὴ ἄρα γε δὲν συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου; Δὲν κατηχήθησαν ἐν αὐτῷ αἱ λεγεῶνες τῶν διδασκάλων, τῶν ἰατρῶν, τῶν θεολόγων οἵτινες διεσπάρησαν ἀνα πάσαν τὴν ἀνατολήν, ἀδιαλείπτως εἰς τὴν ἀναζωπύρῃσιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος ἐργαζόμενοι; Ἄν πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν ἐλόκληρος πεντηκονταετηρίς κατηναλώθη τὸ ἔργον δὲν εἶνε ἀνάξιον λόγου.

Καὶ ἐν τῷ διοργανισμῷ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου ἀνευρίσκωμεν ἀναγεγραμμένας τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τῶν διοργανιστικῶν νόμων τῶν Γερμανικῶν Πανεπιστημίων, τῆς ἐλευθερίας τῆς διδασκαλίας, καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς ἀκροάσεως, αἵτινες τοσοῦτον τελεσφόρως ἐπέδρασαν εἰς τὴν πρόοδον τῶν Γερμανικῶν Πανεπιστημίων οὐδεμία δ' ἀμφιβολία ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν εἰς τὰ αὐτὰ θέλουσι φέρει αἴσια ἀποτελέσματα ὅταν ἀρθῶσι τὰ κωλύματα τῆς τελείας καὶ ἀκριβοῦς αὐτῶν ἐφαρμογῆς, ὅταν πεισθῶμεν ὅτι ἀντὶ νὰ ἐπιδιώκωμεν τὴν ἄσκοπον τροποποίησιν τῶν κειμένων νόμων ἀποφασίσωμεν νὰ ἐπιδοθῶμεν εἰς τὴν ἐπισταμένην μελέτην καὶ κατανόησιν αὐτῶν, καὶ τὴν πλήρη καὶ αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν ἐπιζητήσωμεν. Ἡ ἀπόφασις αὕτη παρέχει τὴν ἐλπίδα ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον κατὰ τὴν προσεχῆ πεντηκονταετηρίδα οὐ μόνον ἐν τῷ ἔθνικῷ ἀγῶνι ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ σταδιοδρομίᾳ ὑπέροχον θέλει καταλάβει θέσιν.

K. N. ΚΩΣΤΗΣ.

Ο ΧΑΛΚΕΥΣ

Ὁ Γάλλος Θεόδωρος Μπανβίλ, ὁ ἀριστοτέλης καὶ γνωστὸς τοῖς ἀναγνώσταις τῆς Ἑστίας ποιητὴς τοῦ «Μήλου» καὶ τῆς «Συζύγου τοῦ Σωκράτους», ἐξέδoto ἐπ' ἐσχάτων νεώτατον ἀλληγορικὸν ποίημα τὸν *Χαλκέα*, ἐμπνευσμένον, ὡς τὰ πλεῖστα τῶν ἔργων αὐτοῦ, ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Μυθολογίας.

Ἡ ὑπόθεσις ἔχει ἐν συνόψει ὡς ἐξῆς:

Ἡ Ἀφροδίτη ἀναδύεται τῆς θαλάσσης, καὶ χωρεῖ πρὸς τὸν Ὀλυμπόν. Ὁ Ζεὺς, βλέπων αὐτὴν τοσοῦτον ὠραίαν, δὲν θέλει νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν χορείαν τῶν θεῶν παρθένας, καὶ παραινεῖ αὐτὴν νὰ ἐκλέξῃ συζυγον. Καὶ παρελαύνουσι πρὸ ταύτης μνηστῆρες ἅπαντες οἱ Ὀλύμπιοι, ἐκλιπαροῦντες τὴν προτίμησιν αὐτῆς.

— Ἐγὼ, λέγει ὁ Ζεὺς λησιμονῶν τὴν Ἥραν, ἀνάσω θεῶν καὶ θνητῶν διὰ τοῦ κεραυνοῦ, ὃν μοὶ ἐσφυρηλάτησεν ὁ κλυτοτέχνης Ἥφαιστος.

— Ἐγὼ, λέγει ὁ Ποσειδῶν, ἐξεγείρω τὰ κύματα διὰ τῆς τριαίνης, ἣν ἐσφυρηλάτησεν ὁ κλυτοτέχνης Ἥφαιστος.

— Ἐγὼ, λέγει ὁ Ἄρης, δαμάζω τοὺς ἐχθρούς μου διὰ τῆς λόγχης, ἣν ἐσφυρηλάτησεν ὁ κλυτοτέχνης Ἥφαιστος.

— Ἐγὼ, λέγει ὁ Ἀπόλλων, καταθέλω τοὺς ἀνθρώπους διὰ τῆς λύρας, ἣν ἐσφυρηλάτησεν ὁ κλυτοτέχνης Ἥφαιστος.

— Ποῦ εἶνε λοιπὸν, ἀποκρίνεται ἡ Ἀφροδίτη, ὁ μακάριος οὗτος θεός, εἰς ὃν ὀφείλετε πάντες τὴν δύναμιν;

Καὶ προβαίνει χωλαίων ὁ Ἥφαιστος, ἄγων μεθ' ἑαυτοῦ ὄμμαθόν περιδεραίων, δακτυλίων καὶ διαδημάτων, ἅτινα ἐχρυσηλάτησεν ἐπὶ τοῦ ἄκμωνος αὐτοῦ διὰ τὴν Ἀφρογένειαν, κινηθεὶς εἰς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ἐρωτος. Αἱ χάριτες περιβάλλουσι τὰ κοσμήματα ταῦτα τὴν θεάν, ἥτις, πρὸ τῶν λοιπῶν ἀθανάτων, πίπτει οἰομένη μαγευθεῖσα, εἰς τὰς δασείας ἀγκάλας τοῦ Χαλκέως.

II.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Ἡ γῆ εἶνε μέγα θέατρον, ἐφ' οὗ ἡ αὐτὴ τραγωδία ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ διαφόρους τίτλους.

Ἐχετε μὲ τὸ μέρος σας τὴν δικαιοσύνην, διότι ἀποτελεῖ στρατὸν καλόν, ὅστις ἐπὶ τέλους θὰ κατακτήσῃ τὸν κόσμον, οὐδὲν δὲ φοβεῖται.

Ἡ κολακεία εἶνε ἡ δύναμις τῶν μικρῶν.

Ὁ πολυύμνητος Ὀδυσσεὺς εἶχεν ἀσθενῆ χαρκτηῖρα, δὲν ἦτο ἥρωας. Ὁ ἀληθὴς ἥρωας δὲν διατάσσει νὰ τὸν προσδέσωσιν ἐπὶ τοῦ ἰστοῦ, ἀλλ' ἀνθίσταται κατὰ τῶν Σειρήνων ἐξ ἰδίας δυνάμεως.

Ἔσο πάντοτε μὲ τὴν τύχην σου εὐχαριστη-
μένος· διότι ἂν εἶχες ἄλλην τύχην, τίς μὰς ἐγ-
γυᾶται ὅτι θὰ ἦσο σήμερον ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος
καὶ οὐχὶ χειρότερος;

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἡ «Γενικὴ Ἐφημερίς» τῆς Βιέννης διηγεῖται τὸ
ἔξῃς ἀστεῖον πάθημα, ὅπερ συνέβη εἰς τὴν Ἀδελίαν
Πάττη κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς διατριβὴν ἐν Οὐ-
ασιγκτῶνι. Ὁ πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἔδωκε με-
γάλην ἐσπερίδα, εἰς ἣν προσεκάλεσε πολλὰς ἡμέρας
πρότερον καὶ τὴν διάσημον ἄιδόν. Τοιαύτη δὲ τις
πρόσκλησις ἐν τῇ Λευκῇ Οἰκίᾳ θεωρεῖται ἐν
Ἀμερικῇ ὡς τιμὴ ὑψίστη, ὡς διαταγή, ἣν πᾶς τις
πρέπει ν' ἀκολουθήσῃ. Τὰ σπουδαιότερα πρόσωπα
ἔνεκα τούτου σπεύδουσι εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην.
Ἡ κυρία ὁμοῦ Πάττη ἐθεώρησε καλὸν μόλις κατὰ
τὴν τελευταίαν στιγμὴν ν' ἀνακοινώσῃ τῷ προέδρῳ,
ὅτι κωλύεται νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐσπερίδα. Ὡς εἰκόσ,
ἡ ἀριστοκρατικὴ τῆς Οὐασιγκτῶνος ἐξεπλάγη τὰ μέ-
γιστα ἐπὶ τῇ ἑλλείψει ταύτῃ τρόπων καὶ εὐγενείας
τῆς καλλιτέχνιδος, ἣν τόσον ἐκτάκτως ἐτίμησαν ἐν
Ἀμερικῇ μονοῦκ ἀποθεώσαντες αὐτήν. Ἐνεκα
τούτου ἀπεφάσισαν νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὴν μᾶθημα ἁ-
μερικανικὸν εὐπροποῦς διαγωγῆς, πρωτότυπον ὄντως
καὶ δηκτικόν. Ὅταν δηλ. ἡ κυρία Πάττη μετὰ τινος
ἡμέρας ἐπρόκειτο νὰ παραστήσῃ τὴν Λοκίαν
μετὰ τοῦ Νικολίνη, τὸ θέατρον ἦτο ὅπως πάντοτε
κατάμεστον. Ἀλλὰ ἐπὶ τῶν ἐδρῶν καὶ θεωρείων, ἐρ'
ὧν πρότερον ἐκάθητο ἡ ἀριστοκρατία, εὐρίσκετο νῦν
χυδαῖος ὄχλος εἰς ὃν ἐδίδθησαν δωρεὰν ὑπὸ ἀγνώστων
χειρῶν τὰ εἰσιτήρια. Ἡ Πάττη ἰδοῦσα τοῦτο ἐγένετο
ἐκμωχῆς. Ἐκατον ἄσμα ὁ ἔψαλλον συνεψάλλετο
ἀρρυθμῶς ὑπὸ τοῦ πλήθους δι' ἀτελευτήτων ὠρυγ-
μῶν. Τέλος ἡ Πάττη ἀπεφάσισε νὰ μὴ ἐξελεθῇ
πλέον ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Ἀλλὰ τὸ σκάνδαλον ὅπερ ἐ-
προκάλεσεν ἡ ἄρνησις αὐτῆ ἐγένετο ἀπερίγραπτον.
Τὴν ἠπειλήσαν ὅτι «θὰ τὴν πνίξωσι», ἐὰν δὲν ἐτε-
λείωνε τὸ μέρος τῆς. Ἡ Πάττη ὑπέκυψεν εἰς τὸ ἁ-
μετῆρπτον πεπρωμένον, καὶ οὕτω ἡ πρὸ δλίγων
ἡμερῶν ἔνεκα ἰδιοτροπίας τινος ἀρνηθεῖσα νὰ ἐμφανι-
σθῇ πρὸ τῆς εὐγενεστέρως κοινωνίας τῆς Οὐασιγκτῶ-
νος ἐδαπάνησε τὰς ὠραιότερας στροφὰς τοῦ ἄσματός
τῆς πρὸ τοῦ χυδαϊοτέρου κοινοῦ.

Ἱατρικὴ τις ἐφημερίς νεωστὶ ἰδρυθεῖσα ἐν Νικαίᾳ
ἐδημοσίευσε περιέργους παρατηρήσεις περὶ τῶν ἀπο-
τελεσματικῶν τοῦ σεισμοῦ ὑπὸ ψυχολογικὴν ἔποψιν.
Πολὺν καιρὸν μετὰ τὸν ἐκ τοῦ κλονισμοῦ τρόπον τῶν
πρώτων ἡμερῶν, καὶ ἂρ' οὐ ἡ φύσις ἐπανεύρη τὴν γα-
λήνην, τὰ πνεύματα διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν
νευρικοῦ παροξυσμοῦ, παρουσιάζοντες νέον καὶ εἰδι-
κὸν χαρακτήρα. Τὸ σύμπτωμα τὸ διακρίνον τὴν νευ-
ροπαθῆ ταύτην κατάστασιν εἶνε ὁ φόβος τὸν ὁποῖον
προξενεῖ ἡ κλίνη καὶ πᾶν μέρος ἐστεγασμένον, κα-
τάστασις ὅλως ἀντίθετος τῆς παραδοξοῦ νόσου, ἣτι,
διακρίνεται ἐκ τοῦ φόβου, τὸν ὁποῖον ἔμπνεει εἰς τοὺς
κατεχομένους ὑπ' αὐτῆς τὸ ὑπαίθριον διάστημα. Ὡς

ἐκ τούτου εἰς τὸν κατάλογον τῶν εἰδικῶν περιπτώσεων
τῆς παρακρούσεως οἱ φρενολόγοι εἰσὶν ἠναγκασμένοι
νὰ προσθέσωσι τὴν περίπτωσιν τῆς οἰκοφοβίας· ἐν
ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀγοφοβίαν.

Πρὸ τινος ὁ ἐν Παρισίους «Σύνδεσμος κατὰ
τῆς τοῦ καπνοῦ καταχρήσεως» συνεκάλεσε τοὺς ἐ-
ταίρους αὐτοῦ εἰς γενικὴν συνέλευσιν. Ἐν ταύτῃ ζωηραὶ
μομφαὶ ἐξηγήθησαν ἐναντίον τῶν ἀφρόνων, ἑτινες
ἐπὶ βλάβῃ τοῦ βλακτικῆς καὶ τῆς υγιείας αὐτῶν ἐξα-
κολουθοῦσιν ἀπολαύοντες τῆς δηλητηριώδους νικοτι-
νῆς, πολλὰ δὲ ἀποφάσεις ἐλήφθησαν πρὸς ἀποσβέ-
σιν τοῦ κακοῦ, ἐξ ὧν σημαντικωτάτη ἐθεωρήθη ἡ τῶν
νῆς ἐταίρων τοῦ Συνδέσμου, ὅτινες ἐπὶ τῷ λόγῳ
τῆς τιμῆς αὐτῶν ὠρκίσθησαν... οἱ δὲν θὰ κα-
πνίσωσι πλέον οὔτε ἐν σιγαρέτῳ. Ἀξίεπαινα τὰ μέ-
τρα ταῦτα, εἰ καὶ εἰς οὐδὲν καταλήγοντα, ἂρ' οὐ τὸ
ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν τῆς Γαλλίας εἰσπράττει
ἐκ τοῦ μονοπωλείου τοῦ καπνοῦ περὶ τὰ 300 ἐκ-
τομμύρια Ὅπως δὲ παρὴγγορον εἶνε διὰ τοὺς ἀ-
ποτελοῦντας τὸν Σύλλογον ἂρ' ἐνός μὲν ὅτι οἱ κα-
πνίζοντες δὲν καταλέγονται εἰς τὰς τάξεις αὐτῶν, ἂρ'
ἑτέρου δ' ὅτι δύνανται καὶ οὕτω ἐνίοτε νὰ ὑποκύπτω-
σιν εἰς τὸν πειραμὸν τοῦ καπνοῦ. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ
τῆς γενικῆς ταύτης συνελεύσεως τῶν ἐταίρων τοῦ
Συνδέσμου ἀνεμνήθη φιλοσοκώμων τις ἐφημερίς ἁμε-
ρικανοῦ τινος «Συλλόγου Ἐγκρατείας», τοῦ ὁποῖου
τὰ μέλη ἀρχιθέντα εἰς Παρισίους ὅπως ἀγρεύσωσι
προσηλύτους, περιέπεσαν εἰς χεῖρας πονηρῶν τινῶν
συνεταίρων, καὶ ἐμεθύθησαν κτηνωδῶς ὑπ' αὐτῶν ἐν
τινὶ καπηλείᾳ.

Μία τῶν ἐπισημοτέρων ἀμερικανικῶν ἐφημεριδῶν
«ὁ Βοστώνειος Κήρυξ» καθιστᾷ τὴς κυρίας προσεκτι-
κὰς ἐπὶ βλάβῃς τινὸς δυναμένης νὰ προσέλθῃ ἐκ τοῦ
συρμοῦ τῶν πτηνοκοσμητῶν γυναικείων πέλων. Κατὰ
τὸ τελευταῖον ἔτος, λέγει ἡ ρηθεῖσα ἐφημερίς, ἐξω-
δέθησαν ἑκατοντάδες στατήρων ἀρτενικοῦ πρὸς πα-
ρασκευὴν καὶ διατήρησιν ἑκατομμυρίων μικρῶν νεκρῶν
πτηνῶν, ἅτινα φέρουσιν σήμερον αἱ κυρίαι, αἱ νεανίδες
καὶ τὰ παῖδια ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των. Τὰ μόρια δὲ τοῦ
ἀρσενικοῦ, τοῦ δαπανωμένου πρὸς διατήρησιν τῶν
πτηνῶν τούτων, ἅτινα ἄνευ τῆς δηλητηριώδους ταύ-
της οὐσίας δὲν θὰ διετήρουν τὸ λαμπρὸν χρῶμα τοῦ
περώματός των, εἶνε πολλὰ σημαντικώτερα τῶν δα-
πανωμένων πρὸς κατασκευὴν τῶν χαρτίων ἢ μαλ-
λίνων ταπήτων καὶ ἔρχονται εἰς στενωτέραν ἐπαφὴν
μετὰ τοῦ ἀνθρώπου. Τοῦτο δὲ καταφαίνεται σαφέστα-
τα καὶ ἐκ τῆς λεπτῆς κόνεως, ἣτις ἀρίπταται ἀπὸ
τῶν μικρῶν πτηνῶν. Τὸ ἀρσενικὸν δὲ τοῦτο κα-
θίζανον ὡς κόνις ἐπὶ τοῦ δέρματος εἰσδύει διὰ τῶν
ὀφθαλμῶν καὶ τῶν μυκτηρίων καὶ προκαλεῖ κεφαλαλ-
γίας καὶ κακοδιάθεσιν. Ἐπίσημοι δὲ ἀστυνομικαὶ
ἔρευναι ἀπέδειξαν ὅτι ὀλόκληροι οἰκογένειαι ἔπαθον
βαρῶς ἐκ τοῦ ἀρσενικοῦ, τὸ ὁποῖον εἰσέπνευσαν ἢ
εἰσέπνεον ἀπὸ τῶν ταπήτων τῶν παρασκευασθέντων
δι' ἀρσενικοῦ, καὶ νόμοι ἀστυροὶ ἐγένοντο πρὸς πρό-
ληψιν τῶν δυστυχημάτων τούτων. Εἶνε δὲ πολὺ πι-
θανὸν ὅτι καὶ ἡ χρῆσις τῶν νεκρῶν πτηνῶν βλάπτει
ἔτι μᾶλλον τὴν υγιείαν, καὶ ὅτι ἐκθίεται εἰς κίνδυνον
τὰς μεταχειριζομένας τὸ κόσμημα τοῦτο ἐπὶ τῶν πί-
λων των.